

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 247.

Kraków, środa 23 października 1940 r.

Nadesłana a nie zamówiona przez B-dakcję redakcyjną będą zwracane autorom jedynie wówczas gdy dołączona została znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658

Zakończenie rokowań gospodarczych niemiecko-jugosłowiańskich.

Możliwość dalszego zwiększenia wymiany towarowej.

(S) Berlin, 22 października. Rokowania gospodarcze komisji rządowych niemieckiej i Jugosłowiańskiej, które rozpoczęły się z końcem września w Belgradzie zostały zakończone ubiegłej soboty. Wynik rokowań został zebrany w protokole podpisanym przez radcę ministerjalnego dr Bergemanna i sekretarza stanu Pilje oraz w umowie dodatkowej do niemiecko-jugosłowiańskiego układu handlowego.

W przebiegu rokowań ustalono na nowo kontyngenty niemiecko-jugosłowiańskiej wymiany towarowej na najbliższy rok gospodarczy. Przy tej sposobności okazało się, że możliwe będzie dalsze zwiększenie tej wymiany, leżącej w interesie obu krajów.

Pozatem w toku rokowań belgradzkich

uregulowano cały szereg zagadnień szczegółowych, m. in. skutki włączenia protektoratu do niemieckiego obszaru celnego, wymianę płatniczą pomiędzy Jugosławią a Generalnym Gubernatorstwem, oraz rozmaite kwestje z dziedziny wymiany kapitałów.

wych. Dzięki systemowi preferencyj, producenci jugosłowiańscy uzyskali ceny, które umożliwiają rentowność ich warsztatów produkcyjnych.

Układ z Niemcami został zawarty w okresie, kiedy światowy kryzys gospodarczy dawał się Jugosławii najciężiej we znaki. Dzisiaj Niemcy, nabywając 60 proc. całego wywozu jugosłowiańskiego, stanowią niezastąpiony rynek handlowy dla Jugosławii. Obustronne stosunki gospodarcze mogą być jeszcze bardzo znacznie pogłębiane.

Dążeniem Niemiec jest podniesienie podstaw życiowych szerokich mas ludu jugosłowiańskiego. Rokowania 12 sesji niemiecko-jugosłowiańskiej komisji gospodarczej były prowadzone w duchu zupełnego porozumienia i poszanowania obustronnych interesów.

Przy tej sposobności uregulowano cały szereg zagadnień gospodarczych, specjalnie ważnych w obecnych, niezwykle trudnych czasach. Stosunki z Niemcami przyniosły nie tylko dobre rezultaty w dziedzinie gospodarczej, ale także współpracę gospodarczą stała doskonałe wyniki. Współpraca ta zabezpiecza Jugosławii pokój w miejsce wojny, oraz konsolidację w miejsce zniszczenia. Nic nie stoi na drodze kontynuowaniu tego dzieła przyjaźni, ponieważ odpowiada ono obustronnym interesom.

Niemcy stanowią niezastąpiony rynek handlowy dla Jugosławii.

Oświadczenie jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych.

(=) Belgrad, 22 października. Minister spraw zagranicznych Cincar Markowicz, okazując podpisania protokołu gospodarczego złożył oświadczenie, w którym stwierdził, że niemiecko-jugosłowiański układ handlowy, podpisany przed 6 laty w r. 1934, przyniósł Jugosławii wielkie korzyści gospodarcze.

Dzięki temu układowi stworzone zostały

nowe postawy dla między państwowego obrotu handlowego, które według wszelkich oznak stanowią równocześnie podstawy ogólnie-europejskiego porządku.

Dzięki układowi handlowemu z Niemcami, Jugosławia zyskała następujące korzyści: 1) stały wielki rynek zbytu, oraz 2) ceny dla wywozu jugosłowiańskiego, przewyższające ceny na rynkach świato-

O co walczy Anglja?

Berlin, 22 października. W ub. tygodniu zwrócił się jeden z posłów Izby Gmin do premiera Churchilla z zapytaniem o cele Anglii w obecnej wojnie. Premier oświadczył, że chwila do objawienia tych celów jeszcze nie nadeszła, poseł jednak nie poprzestął na pierwszym pytaniu i zadał drugie, dodatkowe, jak ono brzmiało, nie podaje agencja „Reutersa”. Jak wynika z całego sprawozdania, musiało ono brzmieć: czy cele wojenne Anglii dążą do obrony i utrzymania status quo? Odpowiedź premiera brzmiała: „Nie przypuszczam, aby ktokolwiek był zdania, że prowadzimy wojnę jedynie aby utrzymać status quo. Walczymy również w tej wojnie o to, aby ją przeżyć!” Jak wynika z tej odpowiedzi, cele wojenne Anglii, są dosyć nieokreślone, gdyż samo przez się jest zrozumiałe, że każdy walczący stara się przetrzymać wojnę, co jednak nie stanowi pozytywnego celu.

Niebezpieczeństwo obłędzenia samolotów angielskich.

(⇒) Sztokholm, 22 października. W jednym z komunikatów angielskiego ministerstwa lotnictwa po raz pierwszy mówi się o tym, że angielskie samoloty, lecące do Niemiec, narażają na poważne trudności w skutek tworzenia się na ich powierzchni skorupy lodu, co w dużym stopniu skłania lotników do przerywania lotu.

Według opinii rzeczoznawców lotnictwa angielskiego napotka lotnictwo brytyjskie na poważne trudności w czasie lotów w okresie zimowym. Kiedy bowiem niemieckie maszyny, startując z lotnisk na wybrzeżu północnym Francji, mają zaledwie pół godziny lotu do Londynu, to maszyny angielskie muszą spotrzebować kilka godzin czasu, aby osiągnąć ważniejsze punkty w Niemczech.

W tych warunkach niebezpieczeństwo obłędzenia grozi lotnictwu brytyjskiemu najmniej trzykrotnie więcej, niż lotnictwu niemieckiemu.

Dookoła możliwego konfliktu na Dalekim Wschodzie.

Rzym, 22 października. Z Szanghaju donoszą włoscy korespondenci o różnych szczegółach, odnoszących się do drogi przez Burmę, oraz o sytuacji która ostatnio tam się wytworzyła.

Okazuje się, że Anglicy wzmożili obronę wojskową Burmy, ściągając nad granicę wojska z Bengalii i z innych części Indyi. Droga przez Burmę, która obejmuje ogólnie 1.200 km., z czego 200 km. leży na

terytorjum angielskim, posiada jeden jedyny most kolejowy, poza tem kilka mostów nad rzekami Szaluen i Mekong. Słabą stroną tej drogi jest właśnie okoliczność, że z jednej strony leży droga w promieniu działań samolotów startujących w Indochinach, z drugiej strony zniszczenie tych kilku mostów może zdecydować o całej komunikacji na drodze burmańskiej.

W związku z sytuacją na Dalekim

Mussolini na przeglądzie armji nadpadańskiej.

W ramach wizytacji armji nadpadańskiej Mussolini dokonał również przeglądu jednostek wojskowych, stacjonowanych w Spilimbergo pod Udine. Zdjęcie nasze przedstawia Mussoliniego podczas przejazdu przed frontem oddziałów wojskowych w Spilimbergo pod Udine.

Wschodzie donoszą pisma włoskie, że w Japonii opuszczono na wodę pancernik „Kaszi”. „United Press” donosi, że rząd francuski odrzucił żądania Syjamu odnośnie królestwa Kambodży, pozostającego pod francuskim protektoratem, natomiast oświadczył gotowość na temat ustąpienia grupy wysepek na rzece Mekong.

* * *

W związku z mianowaniem na miejsce dawnego gubernatora Sudanu gen. Huddlestona, zauważa prasa włoska, że uchodzi on za specjalistę w ciemieniu ludności, która to zdolności wykazał w latach 1924—1930, kiedy był komendantem sił wojskowych w Sudanie. Również w Transjordanii daje się odczuć potrzebę ostrego występowania przeciwko miejscowej ludności, gdyż Arabowie zdradzają w ostatnich czasach pewną wrogość wobec Anglików. Ostatnio doszło do walki między Anglikami a Arabami tamtejszymi, przezem samolotów angielskich ostrzeliwało z karabinów maszynowych miejscową ludność, zadając jej poważne straty.

Anglja i Daleki Wschód.

Berlin, 22 października. Prasa angielska zajmuje się żywo zagadnieniem, jaki wpływ na sprawy Dalekiego Wschodu będzie miał pakt trzech mocarstw.

„Times” donosi z Singapora, że wykończono tam ważny punkt oparcia nie tylko dla floty, ale również dla lotnictwa. Jakkolwiek stara się Anglja wpłynąć na Japonię, przedstawiając jej możliwość wzięcia udziału w wojnie Australii, to z drugiej strony trzeba pamiętać o tem, że premier Menzies wyraził się, iż modli się o to, aby Australia nie została wciągnięta do wojny z Japonią.

Równocześnie jednak czyni się ze strony angielskiej wielkie przygotowania celem otwarcia drogi przez Burmę i przewozu liczących sprzętów wojennych do Chin. Również panuje niezwykle ruch w Rangunie, tj. porcie, do którego wpływa flota wioząca towary dla Chin. Jak donosi agencja „Exchange”, postarały się władze chińskie o całe kolony transportowe aut ciężarowych i o liczne karawany, byle przewieźć przed siebie broń i amunicję do Chin. Wszystkie składy w Laschao, gdzie zaczyna się droga birmańska, zapełnione są towarami. Na końcu zaś tej drogi, już po stronie chińskiej, znajdują się kilkadziesiąt ciężarów, czekających na przywóz pożądanych towarów wojennych. W tych wszystkich obliczeniach i przygotowaniach jest jednak jedna nieścisłość, mianowicie, że jeżeli władze chińskie chcą wzmocnić transport broni na 20.000 t. miesięcznie, to ilość ta gra tylko niewielką rolę w prowadzeniu współczesnej wojny.

Angielski trawler ostrzeliwał hiszpański parowiec pasażerski.

(S) Rio de Janeiro, 22 października. Hiszpański statek pasażerski „Cabo de Hornos”, który przybył do portu w Rio de Janeiro był w drodze do Ameryki Południowej ostrzeliwany bez poprzedniego ostrzeżenia, przez pewien angielski trawler, który oddał do pasażerskiego statku kilka strzałów armatnich.

Angielski statek wojenny podążył następnie za hiszpańskim parowcem, ale nie zatrzymawszy go, otworzył ponownie w odległości 6 mil ogień, przezem pociski nie wyrządziły żadnej szkody, gdyż parowiec zwiększył szybkość, umknął.

Bryt. admiralicja przyznaje się.

(-) Sztokholm, 22 października. Brytyjska admiralicja donosi o swacie pomocniczego statku patrolowego „Girl Mary” wskutek „działalności nieprzyjacielskiej”.

Protest Szwecji w Waszyngtonie

(-) Sztokholm, 22 października. Jak donosi Radio szwedzkie, rząd szwedzki widział się zmuszony do udzielenia swemu posłowi w Waszyngtonie polecenia złożenia protestu u rządu Stanów Zjednoczonych przeciwko konfiskacie samolotów, zamówionych przez Szwecję w tym kraju.

Parlament egipski nie zostanie powołany.

Rzym, 22 października. Agencja „Stefani” donosi, że w rozmowie między premierem egipskim Sabri Paszą a prezesem Izby deputowanych Ahmed Maher Paszą postanowiono nie powoływać parlamentu przed dniem 1 listopada b. r.

Nowe wypadki naruszenia terenu suwerennego Szwajcarii.

(S) Berno, 22 października. Sztab armii szwajcarskiej komunikuje: „W nocy z 20 na 21 października lotnicy angielscy naruszyli suwerenne terytorium szwajcarskie. Wzloty miały miejsce na granicy Jury, przy czym samoloty te leciały w kierunku południowo-wschodnim. W kilku miejscowościach oddziały naszej artylerji przeciwlot-

niczej otworzyły ogień do samolotów”. Z Berna donoszą dodatkowo: W nocy z niedzieli na poniedziałek dokonali angielscy lotnicy powtórnie przelotu przez szwajcarski obszar powietrzny. W Bernie ogłoszono o godz. 12.15 alarm lotniczy, który trwał godzinę. O godz. 0.25 ogłoszono drugi alarm.

Gherolle i w okolicach Arbo, jak również nieprzyjacielski konwój, płynący po Morzu Czerwonym w otoczeniu okrętów wojennych.

Jak już dodatkowo stwierdzono, podczas wymienionego w komunikacie wojuskowym z czwartku nalocie na angielską bazę Perim, zostały zatopione dwa mniejsze, stacjonujące tam okręty wojenne.

Nieprzyjacielskie samoloty bombardowały Decamero, przy czym wśród tubylców jest jeden zabity i 11 rannych. Lekka szkoda w barakach, dalej zostały zrzucone bez skutku bomby na Asmare, Gure, Agordat i Massaua.

Nadlatując przez Szwajcarię, nieprzyjaciół dokonali nalotów na miejscowości w północnych Włoszech. W Weronie został uszkodzony dom prywatny i instytut dobroczynności, gdzie miało pomieszczenie 60 sierót i 150 ubogich. Łącznie jest trzech zabitych i 12 rannych. W prowincji Pavia dwa domy zostały zniszczone, przy czym jest czterech zabitych i jeden ranny. W prowincji Alessandria zostały zniszczone trzy domy, jedna osoba zabita i dwie ranne, z tego jedna ciężko. W miejscowości Borgi Verezzi (Savona) w pewnym lasku spowodowano małe pożary, jeden kociół został ciężko trafiony, a sąsiednie domy lekko uszkodzone, ofiar w ludziach nie było. W dalszych dwóch miejscowościach bomby zostały zrzucone na szereg pole.

Zatopienie krążownika pomocniczego i trzech okrętów handlowych.

Berlin, 22 października. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Jedna z łodzi podwodnych zatopiła brytyjski krążownik pomocniczy pojemności ponad 10.000 ton. Przez udział swych łodzi podwodnych w niszczeniu obydwóch konwojów brytyjskich powiększyli swoje sukcesy swaj wyprawy na nieprzyjaciela: kapitan porucznik Bielechrod na 53.230 ton, a kapitan-porucznik Schepke na 48.564 ton.

W godzinach wieczornych 20 października zatopiły samoloty torpedowe na wybrzeżach wschodniej Anglii trzy silnie zabezpieczone okręty handlowe, łącznej pojemności 20.000 ton.

Lekkie formacje samolotów bojowych kontynuowały także i wczoraj swoje ataki odwetowe na stolicę brytyjską i inne miasta Anglii południowej i środkowej. Deki, urządzenia portowe, jak również ważne za względów życiowych objekty zapotrzenia zostały skutecznie obrzucone bombami. Po atakach wybuchły wielkie pożary w wielkim składzie ropy w Thameshaven, zdaleka widoczne.

W ciągu dnia i w nocy doszło do wielu walk powietrznych, pełnych sukcesów dla Niemców. W nocy ciężkie formacje bojowe wzmożniły swe ataki na Londyn i zrzuciły wielkie ilości bomb wszelkiego kalibru, która spowodowały po obu stronach Tamizy dalsze pożary i ciężkie zniszczenia. Zakłady przemysłu zbrojeniowego w Anglii środkowej i urządzenia portowe na angielskim wybrzeżu zachodnim były również celem skutecznego ataków bombowych.

Jak już doniesiono, ciężka artylerja wojska lądowego i marynarki wojennej ostrzeliwała dwa wielkie nieprzyjacielskie

okręty handlowe w porcie w Dover. Okręty i urządzenia portowe zostały obrzucone celnymi salwami, które wyrzuciły wielkie zniszczenia. W związku z powyższymi nieprzyjacielska baterja dalekonośna ostrzeliwała francuskie wybrzeże Kanału nielicznymi strzałami, nie wyrządzając żadnej szkody.

Minowanie portów brytyjskich było kontynuowane.

Nieprzyjacielskie samoloty naleciały ostatniej nocy na Niemcy i zrzuciły bomby na stolicę Rzeszy i inne miejsca. Jako jedyny obiekt wojskowy zostało trafione pewne urządzenie toru w zachodnich Niemczech, jednak przerwa w komunikacji nie nastąpiła.

Pozatem podczas nalotu na domy mieszkalne kilka domów zostało zniszczonych i kilka osób cywilnych zabitych.

Nieprzyjaciół stracił wczoraj 19 samolotów, z których 16 zostało zestrzelonych w walkach powietrznych, 3 przez artylerję przeciwlotniczą, z czego 1 nad Berlinem. Cztery samoloty niemieckie zaginęły. (P)

Cztery alarmy lotnicze w ciągu niedzieli w Londynie.

(S) Sztokholm, 22 października. Do wczorajnych godzin popołudniowych w stolicy Anglii — jak to wynika z doniesień nadeszłych do Sztokholmu — były już cztery alarmy lotnicze.

Niemieckie ataki powietrzne następowały w krótkich odstępach czasu. Bezpośrednio po zakończeniu trzeciego alarmu, nastąpił czwarty, który trwał przez dłuższy czas.

Włoskie lotnictwo znowu atakuje

Zatopienie dwóch okrętów wojennych w Perim.

Rzym, 22 października. Włoski komunikat wojskowy z poniedziałku brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

W Afryce północnej działalność wywiadowcza. Kilka nieprzyjacielskich nalotów nie spowodowało żadnych szkód materialnych, jest dwóch rannych.

W Afryce wschodniej podczas starcia patrolu i nieprzyjacielską kolumną samonadobu ciężarowych na granicy erytrejskiej, nieprzyjaciół został zmuszony do odwrotu.

Włoskie lotnictwo bombardowało nieprzyjacielskie stanowiska wojskowe pod Habbas Wsin w Kenji, lotnictwo Wajjir, zmotoryzowane wojska na szosie Wajjir-

Ustąpienie szefa londyńskiej obrony krajowej.

Sztokholm, 22 października. Dowódca londyńskich organizacji obrony krajowej „Home Guards” sir Hubert Gough, opuścił ostatnio swoje stanowisko, protestując przeciwko odwołaniu się ministerstwa wojny do tych organizacji.

Sir Hubert Gough założył w hrabstwie Surrey szkołę w Wemblepark, w której ćwiczone ludność w zwalczaniu żołnierzy ewentualnego desantu. Sir Hubert dowodził podczas wojny światowej 5 armją angielską.

O zabezpieczenie komunikacji na Dunaju.

Białogród, 22 października. Zgodnie z propozycją ministra spraw zagranicznych stworzył ostatnio rząd jugosłowiański stały wydział, celem wykonywania kontroli i opieki nad żeglugą Dunajową. Wydział ten ma charakter doradczy, a zadaniem jego będzie zatwierdzanie różnych bieżących spraw, związanych z żeglugą. W wydziale tym posiadają swych reprezentantów ministerstwa spraw zagranicznych, wewnętrznych, komunikacji, obrony narodowej i finansów.

Niedawno temu wygłosił minister kultury fizycznej Dusan Panitcz w stolicy południowej Serbji, Skoplje, przemówienie, w którym zwrócił się do słuchaczy, członków organizacji młodzieżowych ze stwierdzeniem, że zarówno pod względem politycznym czy też gospodarczym będzie musiała Jugosławia przeprowadzić daleko idące reformy, porządkiem jednak musi zgromadzić wszystkie siły narodowe i wyrobić w szerokich masach społeczeństwa poczucie wspólności interesów.

„Niemiecka próba inwazji została odparta”.

Nieudolne tłumaczenie brytyjskiego ministerstwa lotnictwa.

(=) Sztokholm, 22 października. Wobec ogólnej psychozy w Londynie zgadywania, czy i kiedy nastąpi wtargnięcie Niemców na teren wyspy brytyjskiej, brytyjskie ministerstwo lotnictwa posunęło się w piątek do wydania oświadczenia, w myśli którego według informacyj, pochodzących z wiarygodnego neutralnego źródła, w dniu 16 października, dzięki aktywności lotnictwa brytyjskiego miała zostać odparta próba inwazji na Anglię.

Wojska niemieckie, które załadowano na okręty w portach Kanału La Manche, zostały rzekomo zmuszone do opuszczenia tych okrętów. W związku z tem prasa lon-

dyńska opublikowała w sobotę w sensacyjnej formie wielkie komunikaty pod takimi nagłówkami, jak „Zwycięskie odparcie niemieckiej próby inwazji”, donosząc przy tej sposobności swoim czytelnikom, szereg szczegółów o nowych sukcesach lotnictwa angielskiego.

Po zupełnie z palca wysrane oszustwo — nie dało się jednak długo utrzymać. Już w 24 godziny po oświadczeniu ministerstwa lotnictwa Radio londyńskie, na polecenie rządu, widziało się zmuszone oświadczyć, że o niemieckiej próbie inwazji w dniu 16 października nic w Londynie nie wiadomo.

Ponowny skuteczny atak japońskich samolotów na szosę burmańską.

Bombardowano kolumny samochodów ciężar. i fabrykę amunicji.

(S) Tokio, 22 października. Samoloty japońskiej marynarki dokonały w ubiegłą niedzielę drugiego ataku bombowego na otwartą przed kilku dniami przez Anglików szosę burmańską, co ma na celu przedłużenie wojny na terenie Chin.

Otrzymały one dyspozycję zniszczenia ważnych mostów. Polecenie to — jak potwierdzają komunikaty — zostało mimo słabej widoczności i chmur nad terenem

górystym prowincji Yuennen przeprowadzone z niezwykłą skutecznością. Samoloty zaatakowały ponadto kolumny samochodów ciężarowych, rozproszyły je i zniszczyły.

Inna formacja samolotów bombowych zaatakowała powtórnie ważne wojskowe zakłady fabryczne na południowy zachód od Mengtse i zbombardowała skutecznie m. in. jedną z fabryk amunicji.

Wielka defilada wojskowa w Tokio.

(=) Tokio, 22 października. Po wielkiej demonstracji floty wojennej, jaka odbyła się niedawno na wodach Yokohamy, w ubiegły poniedziałek rano cesarz przyjął wielką defiladę wojskową, w czasie której przemarszerowało 50.000 żołnierzy.

Dostawy nafty dla Japonji z Indji holenderskich.

(=) Tokio, 22 października. Prasa japońska przynosi doniesienia z Batavji, według których w toku japońsko-indyjsko-holenderskich rokowań gospodarczych uzyskane porozumienie odnośnie do dostaw naftowych.

Anthony Eden w Amanie.

(=) Sztokholm, 22 października. Jak donoszą z Jeruzolima, Eden, który w swej podróży za interesami Churchilla na Bliskim Wschodzie mógł już zapisać na swój rachunek cały szereg poważnych niepowodzeń, przybył we czwartek do Jeruzolimy i następnego dnia został przyjęty w Amanie przez Abdullaha, Emira Transjordanji.

Zbliżenie się państw południowo-amerykańskich.

Santiago, 22 października. Podczas bankietu urządzonego w stolicy republiki Chile dla argentyńskiego ministra gospodarki Amadeo wyraził się on, że Argentyna szuka zbliżenia do innych państw południowo-amerykańskich na najszerszych podstawach, celem stworzenia gospodarczej współpracy. Dlatego też daży minister do zbliżenia Argentyny z Chile na tych samych podstawach, na jakich doszło do porozumienia między Argentyną a Brazylią.

Wymiana dokumentów ratyfikacji układu fińsko-rosyjskiego.

Helsinki, 22 października. Fiński minister spraw zagranicznych Witting i poseł rosyjski Zotow dokonali wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu w sprawie demilitaryzacji wysp Alandzkich. Wymiana odbyła się w poniedziałek.

Wybory na prezydenta Paragwaju przełożone.

Assuncion, 22 października. Po śmierci prezydenta Estigarribia, która wydarzyła się niedawno temu, miało dojść w Paragwaju do ponownych wyborów prezydenta, zgodnie z konstytucją, w przeciągu dwóch miesięcy. Obecnie wydał prezydent Morinigo, pełniący tymczasem swe obowiązki, rozporządzenie, mocą którego wybory odbędą się dopiero w lutym 1943. Powodem tej decyzji ma być chęć przedłużenia rządów obecnego wojskowego gabinetu.

W kilku wierszach.

Słowackie ministerstwo skarbu opracowuje projekt stworzenia rady pieniężnej której zadaniem będzie utrzymanie stałej łączności między ministerstwem skarbu i Bankiem Narodowym, jak również z instytucjami finansowymi i ubezpieczeniowymi.

Z uwagi na to, że embargo na eksport złomu ze Stanów Zjednoczonych nie obowiązuje na Filipinach, Japonja zamierza nabywać ten artykuł na Filipinach.

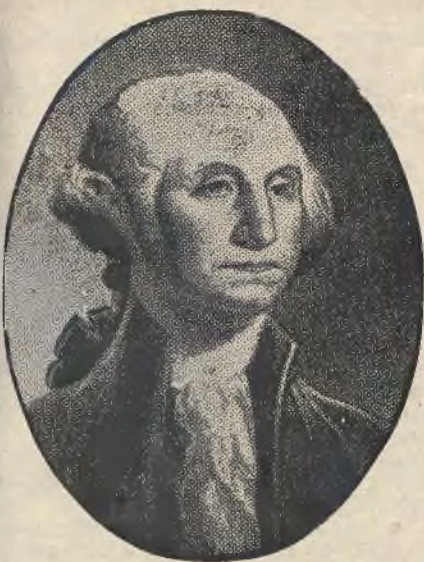
W najbliższych czterech dniach przed wyborami prezydenta Stanów Zjednoczonych zamierza Roosevelt wygłosić cztery mowy o charakterze politycznym.

Hiszpańska rada ministrów zamierza nowego naczelnego dowódcę hiszpańskiej marynarki wojennej, a zarazem staliła zreformowanie poszczególnych stref hiszpańskiego lotnictwa.

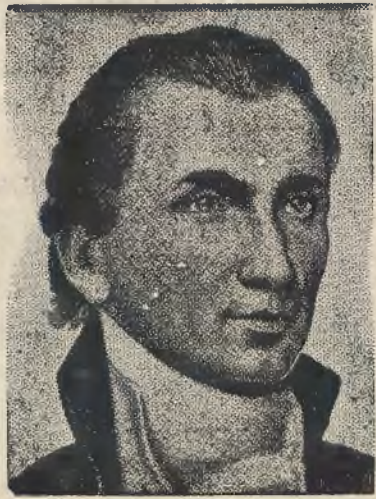
W ciągu lata bieżącego roku wprowadził zarząd miejski w Sztokholmie zakaz używania przejazdów taksówkami do teatrów, restauracji oraz boisk sportowych osobom prywatnym. Ostatnio zakaz ten został zniesiony z uwagi na wprowadzenie większej liczby pojazdów z generatorami, wobec czego zakaz ten nie jest aktualny.

Według wiadomości agencji Reutersa liczba osób pozbawionych pracy na terenie Anglii wzrosła w miesiącu październiku i przekroczyła 30.000. Wzrost bezrobocia przypisuje się „przejściowej przerwie w przemysle przetwórczym”.

Ze wskazówki rządu w Waszyngtonie skorzystało dotychczas 3000 obywateli Stanów Zjednoczonych, którzy opuścili Daleki Wschód powracając do Stanów Zjednoczonych. Z tej liczby przypada 1200 osób na Szanghaj, 1000 na Japonję, zaś 800 osób na Hong-Kong.

James Washington

James Monroe

Theodore Roosevelt

Woodrow Wilson

Herbert Hoover

Najmłodsza a nader liczna dynastia.

30 prezydentów Stanów Zjednoczonych.

Kraków, 22 października.

Od stu pięćdziesięciu lat bez przerwy zasiadają w „Białym domu” w Waszyngtonie prezydenci Stanów Zjednoczonych tak, że ten kraj od chwili uzyskania samodzielności nie zmienił dotąd swego ustroju. Dzięki swej młodości należał więc USA do nielicznych państw, których firma ustroju datuje się od początku ich istnienia. Przewyższa też ona co do długoletności większość innych systemów rządów. Tylko dynastia japońska i angielska, wśród królewskich rodów, panują dłużej nad swymi mocarstwami, a z tych pozostałych państw, które dzisiaj mają większe znaczenie polityczne, wszystkie utworzyły obecny ustrój polityczny dopiero w XIX lub też XX wieku. Szwecja, Danja, czy Związek Helwecki (Szwajcaria), nie odgrywają bowiem teraz poważniejszej roli. Całe południe Europy przeszło w ciągu minionych 100 lat niezwykle przemiany, nie mówiąc już o obaleniu czterech cesarzy: chińskiego 1911, rosyjskiego — 1917, oraz austriackiego i niemieckiego — 1918, które jak widzimy nastąpiło bardzo niedawno temu. Wszystkie republiki południowe i środkowo-amerykańskie są także całkiem młodzianki, a wydarzenia w r. 1922 pozbawiły w Turcji Muhammada VI i jego potomków praw do sułtańskiego tronu.

Większość z panujących prezydentów USA nie przeszła do historii świata

i dlatego nazwiska ich nie są notowane nawet w podręcznikach szkół średnich. Przy systemie wyborczym łatwo też może się zdarzyć, iż najwyższe stanowisko w państwie przypadnie osobie popularnej, która potem nie wykaże się odpowiednim talentem politycznym. Podział całego społeczeństwa amerykańskiego na dwie partie: demokratyczną i republikańską i ciekawa sama pragmatyka wyborcza stworzyły po drugiej stronie oceanu Atlantyckiego zupełnie inne warunki, aniżeli te, które istniały kiedykolwiek w Europie. Obecnie można nawet twierdzić, że ten kandydat „przejdzie”, którego stronięto wyłoży więcej dolarów na kampanie wyborczą lub też na rzecz którego działać będzie bardziej pomysłowa propaganda. Wielokrotnie zdarzało się, że prezydent USA był obierany powtórnie, natomiast nieufność, jaką Amerykanie żywią do wszelkiego rodzaju dyktatury, nie pozwoliła nikomu zasiadać na fotelu prezydenckim przez trzy kadencje z rzędu. Władza prezydencka jest w Stanach Zjednoczonych jedną z najsilniejszych, jaką posiada głowa państwa ustrojów republikańskich, tak, że i teraz zbliżający się dzień wyborów (5 listopada) śledzony będzie z największym zainteresowaniem całego świata.

Może się też zdarzyć,

że Roosevelt stanie się właśnie wyjątkiem z pośród całej galerii swych poprzedników i po raz trzeci uda mu się zwyciężyć rywali.

Tym razem kontrkandydatem jego jest mr. Wilkie i w razie sukcesu tego ostatniego, dotychczasowa ilość 31 gospodarzy „Białego Domu” powiększy się o nową postać, rozpoczynającą czwartą dziesiątkę. Oto

lista dotychczasowych prezydentów, a daty, umieszczone po każdym imieniu, oznaczają lata sprawowania najwyższego „urzędu” w Ameryce:

1. Washington George 1789—1797, 2. Adams John 1797—1801, 3. Jefferson Thomas 1801—1809, 4. Madison James 1809—1817, 5. Monroe James 1817—1825, 6. Adams John-Quincy 1825—1829, 7. Jackson Andrew 1829—1837, 8. Van Buren Martin 1837—1841, 9. Harrison William Henry (1841), 10. Tyler John 1841—1845, 11. Polk James K. 1845—1849, 12. Taylor Zachary 1849—1850, 13. Fillmore Millard 1850—1853, 14. Pierce Franklin 1853—1857, 15. Buchanan James

1857—1861, 16. Lincoln Abraham 1861—1865, 17. Johnson Andrew 1865—1869, 18. Grant Ulysses S. 1869—1877, 19. Hayes Rutherford 1877—1881, 20. Garfield James A. (1881), 21. Artur Chester A. 1881—1885, 22. Cleveland Grover 1885—1889 i 1893—1897, 23. Harrison Benjamin 1889—1893, 24. Mac Kinley William 1897—1901, 25. Roosevelt Theodore 1901—1909, 26. Taft William Howard 1909—1913, 27. Wilson Woodrow 1913—1921, 28. Harding Warren G. 1921—1923, 29. Coolidge Calvin 1923—1929, 30. Hoover Herbert 1929—1933, 31. Roosevelt Franklin 1933—1939.

W razie śmierci prezydenta w czasie kadencji, stanowisko to zajmuje wiceprezydent, ale władza jego trwa tylko aż do wpływu czterech lat od chwili wyboru właściwego prezydenta. W ten sposób właśnie Coolidge (czytaj Kulajdz) objął władzę po śmierci Hardinga, a potem został nawet ponownie wybrany prezydentem. Zaszczytu powtórnego wyboru dostąpili tylko: Washington, Jefferson, Madison, Monroe, Jackson, Grant, Cleveland, Roosevelt Theodore, Wilson i obecnie „panujący” Roosevelt. Razem więc tylko dziesięciu wybranych prezydentów wykazało się takimi zaletami w opinii amerykańskiej, że uznano ich za godnych ponownego piastowania tej władzy. Najbardziej popularnym z nich wszystkich, oczywiście za wyjątkiem Washingtona, był Abraham Lincoln. Szlachetny i energiczny ten człowiek, któremu Ameryka zawdzięczała szybko zakończenie wojny domowej zginął niestety przedwcześnie z ręki niepoczytalnego zamachowca.

Przeglądając się galerii portretów prezydentów USA, malowanych w chwili obejmowania rządów, uderza Europejczyka na pierwszy rzut oka, że ci wszyscy, starsi zresztą ludzie, posiadają nader bujne włosy.

Trzej zaledwie z pośród trzydziestu, i to żyjący z początkiem XIX wieku, mieli nieznaną łysinę.

Na marginesie artykułu o tej najliczniejszej na świecie dynastji „z wyboru”, można też zauważyć ciekawy szczegół, dotyczący się mody, do której musiał stosować się każdy prezydent USA, aby nie stać się śmiesznym i nie stracić na skutek tego popularności. Tak więc tylko pięciu prezydentów (od Lincoln do Harrisona) nosiło brody, a potem zwyczaj ten zanikł już bezpowrotnie.

Za kilka dni będziemy już mogli wypełnić puste miejsce, przeznaczone na nazwisko 32 prezydenta. Cały świat interesuje się tem, czy uda się następcy Roosevelta lub też jemu samemu

oddalić grozę wojny od amerykańskiego kontynentu.

Dla wielu Amerykan, którzy często zachowują się, jak dzieci, mimo poważnego wieku, chwila wyborów będzie rozstrzygnięciem milionowych zakładów. Obaj kandydaci, jak zawsze, tak więc i obecnie Roosevelt i Wilkie, są „obstawieni” przez swych zwolenników i nie myśli się o tem, że zwycięstwo jednego z rywali może mieć na prawdę światowe znaczenie

Państwo dysponuje siłami technicznymi.

Rejestracja inteligencji technicznej w Rosji Sowieckiej.

Moskwa, 22 października. Dzienniki moskiewskie opublikowały zarządzenie rządu, które rozciąga pełnię dysponowania przez państwo wszystkimi inżynierami, technicznymi, wódkami, urzędnikami i kwalifikowanymi robotnikami przedsiębiorstw przemysłowych, którzy obecnie przymusowo mogą być przenieszeni z jednego zakładu do drugiego.

Według motywacji rozporządzenia, dotychczasowy stan rzeczy, kiedy komisariaty ludowe nie miały prawa przenoszenia inżynierów, urzędników, robotników kwalifikowanych z jednego zakładu do drugiego, przeszkadzał w rozwoju gospodarki ludowej. W szczególności nowo założone zakłady oraz przedsiębiorstwa, które przestały się na wzmózną produkcję, wymagają kwalifikowanych sił robotniczych.

Istniejące dotychczas umowy, zawarte między komisariatami ludowymi, przedsiębiorstwami i zakładami z jednej strony, a

z technicznymi pracownikami z drugiej strony, zostały z natychmiastową ważnością zniesione. Kto będzie sprzeciwiał się postanowieniom nowej ustawy, ten, stosownie do ustaw pracy z dnia 26 czerwca 1940, będzie wydany sądom.

Nowe zarządzenie ma przede wszystkim na celu tak zwaną techniczną inteligencję przymusowo rozdzielić na wszystkie tereny Unji Sowieckiej. Dotychczas ogólnie widziało się, że inżynierowie, konstruktorowie, technicy itd. starali się opuszczać zakłady i przedsiębiorstwa prowincjonalne i szukali możliwości znalezienia pracy w głównych miastach, w centrach przemysłowych, a nawet w Moskwie, ponieważ obiecywali sobie znaleźć tam lepsze warunki życia. Pierwszym, bezpośrednim skutkiem nowej ustawy będzie, że liczni inżynierowie i technicy będą znowu wysłani z głównych miast do zakładów prowincjonalnych.

Zagadnienie żydowskie w Bułgarii.

Sofja, 22 października.

Niedawno temu przyjęta bułgarska rada gabinetowa projekt ustawy, wypracowanej przez ministerstwo spraw wewnętrznych, a regulującej sprawy żydowskie w tym kraju, a przede wszystkim sprawę tajnych organizacji, osób żydowskiego pochodzenia i propagandy antypaństwowej.

Jeżeli chodzi o określenie stanowiska żydów w państwie bułgarskim, to minister spraw wewnętrznych Gabrowski oświadczył, że Bułgaria utrzymała do dziś dnia swój czysto narodowy charakter i stara się utrzymać go w dalszym ciągu, dlatego też konieczne jest odsuniecie obcych elementów od wpływów na życie publiczne i urzędowe. Istotnie nie było dotychczas w

Bułgarii ani jednego urzędnika państwowego żyda, nie piastowali oni też stanowisk autonomicznych, nie służyli w wojsku. Odtąd równy udział ich w życiu teatralnym, pracownym i filmowym będzie zakazany, nie będzie im wolno zatrudniać w przedsiębiorstwach handlowych chrześcijan itd.

Te nowe rozporządzenia wpływają z potrzeb bułgarskiego narodu, który jakkolwiek uchronił się dotychczas od żydowskich wpływów, to jednak czuje do żydów animozję. Małżeństwa między Bułgarami a żydami należą do niezwykle rzadkich wyjątków. Znany jest fakt, że gdy kilka lat temu pewna Bułgarka, należąca do znanego rodu, zaręczyła się z żydem, a następnie przeszła na judaizm, mieszkańcy danej

miejsowości wybili wszystkie szyby w jej domu i urządzili wrogą manifestację.

O ile więc w życiu państwowym żydzi dotychczas nie grali większej roli, to zdobyli poważne stanowisko w świecie kupieckim, biorąc w 80 proc. udział w obrotach handlowych. Zachowali oni również wpływ na prasę miejscową. W ostatnich zwłaszcza czasach zjawili się w Bułgarii dosyć liczni żydzi zagraniczni, którzy mimo ostrych przepisów imigracyjnych zdołali osiedlić się w tym kraju. W ostatnich czasach pozbyła się ich jednak Bułgaria, wydając w tym kierunku ostre przepisy.

Na mocy wspomnianych dekretów traca więc żydzi jeszcze jedną placówkę w Europie.

6:5.

Walka przedwyborcza w Stanach Zjedn.

Nowy Jork, w październiku.

W sposób wprost dramatycznie nagły pozycja Roosevelta w walce przedwyborczej została w ciągu ub. tygodnia osłabiona. W każdym razie wynika to z zakładów, zawieszanych na Wallstreet co do wyniku wyborów na prezydenta. Dotychczas liczone 13.5 na korzyść Roosevelta, w ciągu jednak kilku dni przejawiała się tendencja do oceniania jego szans już tylko w stosunku 6:5.

Ta zmiana nastrojów wśród ludności spowodowała duże zaniepokojenie w Waszyngtonie w kołach zbliżonych do Roosevelta. Ze kota te są poważnie zaniepokojone, wynika także z postanowienia Roosevelta przystąpienia obecnie do kampanji wyborczej, aby rzekomo świadome fałszerstwa o pozycji sprostować.

Powody tej zmiany nastrojów i jej rozmiary nie są tak łatwe do zaopiniowania. Widocznie jednak kampania wyborcza Wilkiego okazała się skuteczniejsza, niż to początkowo przyjmowano. Z tego rozwoju wypadków wynika nie dający się zatuszować fakt, że społeczeństwo amerykańskie odrzuca możliwość czynnego udziału w wojnie.

Być może, że za zmianę nastrojów ponosi również odpowiedzialność zapoczątkowana w ub. tygodniu rejestracja, przeprowadzona celem rozbudowy armji amerykańskiej. Mimo przeciwnych zapewnień male wypadki dowiodły, że rejestracja zobowiązanych do służby wojskowej nie jest szczególnie popularna. Przede wszystkim niekorzystne wrażenie wywarła wiadomość, że syn Roosevelta został mianowany kapitanem lotnictwa w oddziale zaopatrzenia. Mimo to ciągle pod znakiem zapytania stoi problem, czy nagła zmiana nastrojów wystarczy, aby zapewnić Wilkiemu zwycięstwo w wyborach.

Podana tu wiadomość, że Anglja zgadza się na gospodarze ustępstwa Indji holenderskich wobec Japonji, przede wszystkim zaś na dostawę ropy dla Japonji, wywołała wielkie zdumienie. Widzi się w tem dowód słabości Anglji. Jako następstwo tego przekonania utrzymuje się nadzieja, że nie należy się spodziewać dalszej ostrej akcji Stanów Zjednoczonych przeciw Japonji, co w każdym razie oznacza przejściowe odprężenie na Dalekim Wschodzie.

Jeszcze o skonfiskowanych obrazach.

Berno, 22 października. Angielski minister blokady Dalton przyznał ostatnio w Izbie Gmin, że władze angielskie skonfiskowały 500 obrazów, pochodzących z Francji.

Nie powtórzył on wersji opublikowanej swego czasu w prasie, że powodem konfiskaty był fakt, że obrazy były wysłane na konto zapasów dewizowych niemieckich w Ameryce, tylko określił je jako własność francuskiego rządu.

Handel zagraniczny Niemiec.

Berlin, 22 października. Na kursie niemieckiego zagranicznego Instytutu naukowego przemawiał ostatnio dyrektor Banku Rzeszy dr. Rudolf Eicke o niemieckim handlu zagranicznym w czasie wojny. Jak się okazuje z tego referatu, utrzymać się import pomimo odpadnięcia przywozu zamorskiego, na wysokim poziomie. Przemysłowi niemieckiemu udało się dostarczać swoich towarów netylko na cele wojskowe, ale również eksportować w dużej mierze zagranicę.

Łączy się z tem, że państwa prowadzące wojnę z Niemcami straciły podczas niej prawie wszystkie rynki zbytu w Europie. Poza to przeprowadza Rzesza wymianę towarów z kilkoma pozaeuropejskimi państwami. Obecny handel zagraniczny Rzeszy w gospodarce wojennej uwzględnia jedynie wymianę towaru za towar. Po zerwaniu bliższych stosunków handlowych z Anglią połączają się prawie wszystkie państwa europejskie w jedną wielką wspólnotę handlową, co w przyszłości przyczyni się niewątpliwie do powstania nowego gospodarczego porządku w Europie.

Czy ambasador Kennedy poda się do dymisji?

Rzym, 22 października. Ostatnio obiegła w Waszyngtonie pogłoska, że ambasador amerykański Kennedy, akredytowany przy rządzie angielskim, opuścił wkrótce Londyn.

Miał on — według tych pogłosek — oświadczyć, że nie zamierza dłużej pracować nad wielogimniami Stanów Zjednoczonych do wojny i że zapatruje się bardzo pesymistycznie na obecne położenie Anglii. Partja Roosevelta stara się, aby ambasador nie powrócił do Ameryki przed wyborami nowego prezydenta, gdyż mógłby złożyć niemiłe dla tej partji oświadczenie.

Rower najaktualniejszym wehikułem.

Berlin, 22 października. Generalny inspektor dróg Rzeszy podkreślił w okólniku do swoich podwładnych władz, że rower stał się dzisiaj najbardziej odpornym w czasie kryzysu wehikułem, to też również po wojnie pozostanie on nadal na pierwszym miejscu. Władze drogowe zastanawiają się w związku z tem nad stworzeniem specjalnych dróg dla rowerzystów.

Z powodu przekonań religijnych.

Madryt, 22 października. Według obliczenia pewnego korespondenta hiszpańskiego, odbyło się od początku wojny około 40.000 rozpraw, w związku z odmówieniem przez obywateli angielskich służby wojskowej — na podstawie przekonań religijnych (conscientious objection).

Przymusowe wynajęcie szkoły.

Rzym, 22 października. Egipska komisja rządowa, której polecono oszacować majątek włoski w Egipcie, i zwiastując pod zarząd, wydzierżawiła ostatnio pod presją angielską włoski budynek szkolny w Aleksandrii władzom angielskim.

Nowe znaczki litewskie.

Moskwa, 22 października. Rząd sowieckiej republiki litewskiej postanowił ostatnio wydać własną serię znaczków pocztowych, ozdobionych herbem sowieckiej republiki. Postanowienie to jest o tyle ciekawe, że zdarza się poraz pierwszy, aby republika związkowa wydawała własne znaczki pocztowe.

BOLESŁAW RYBAK.

Powódź

20

— Rozumiem. Mnie nie trzeba wiele mówić. A więc wspominałem o kwocie 10.000 złotych...

— Pan chyba żartował?

— Nie, nie żartowałem. Musi pan sobie zdać sprawę z tego, że mamy stanowisko monopolowe. Jeśli my tego nie kupimy, nie kupi nikt i będzie pan musiał tę kupę papierów wyrzucić na śmietnik.

— No, niekoniecznie. Jest jeszcze Korabiowski.

— Korabiowski jest zaręczony i nie zapłaci panu ani grosza. Dzisiaj jego fabryka została zalana. Czekaj go niemiły proces, bo tam zdaje się wiele ludzi utonąło, mówią, że i jego córka zginęła; jednym słowem, choćby chciał, to nie będzie mógł panu dać ani grosza. Najwyżej doniesie do policji i pójdzie pan do więzienia. A więc radzę z dobrego serca, niech pan bierze te dziesięć tysięcy i koniec.

— To absolutnie za mało. Niech pan weźmie pod uwagę, że miałem duże koszty w związku z tą całą sprawą.

— Jakże kosztują?

— Musiałem przecież odgrywać rolę zamożnego człowieka, który stara się o pannę Korabiowską. Musiałem więc mieć całą masę ubrań, samochodów i wiele innych spraw. A to wszystko kosztowało masę pieniędzy.

Szeft SS Himmler przyjęty przez gen. Franco i Serrano Sunera.

(—) Madryt, 22 października. Minister spraw zagran. Serrano Suner przyjął na dłuższej konferencji szefa SS, Himmlera.

Himmler udał się następnie w towarzystwie ambasadora niemieckiego do rezydencji głowy państwa hiszpańskiego w pałacu Pardo. Po obu stronach drogi długości 10 km ustawiły się oddziały uzbrojonej policji hiszpańskiej, która tworzyła szpaler, oraz delegacje Falangi i syndykatów narodowych. Przy wejściu do pałacu powitali Himmlera: szef gabinetu wojskowego generalisimusa generał Moscardo, oraz szef gabinetu cywilnego Munoz Aguilar.

General Franco odbył z Himmlerem godzinną rozmowę w obecności ministra

spraw zagran. Serrano Sunera i szefa protokołu barona de las Torres.

Popołudniu na cześć szefa niemieckiej policji odbyły się walki byków.

Szeft SS Henryk Himmler wyjechał w poniedziałek rano w towarzystwie sekretarza Falangi ministra Gamero, hrabiego Mayalde i ambasadora niemieckiego von Stohrera, oraz niemieckich attache wojskowych do zamku Escorial, położonego u stóp Sierra Guadarama, w odległości 50 km od Madrytu, gdzie złożył wieniec na grobie założyciela Falangi, Jose Antonio Primo de Rivera.

Następnie Himmler udał się do Toledo, celem zwiedzenia ruin Alcazaru, stanowiących sanktuarium narodowe.

Hiszpania i Jugosławia mają wydać uczestników zamordowania Codreanu.

Bukareszt, 22 października. Na zasadzie wyników dotychczasowych dochodzeń przeciwko autorom i wykonawcom planu zamordowania Codreanu, rumuńskie ministerstwo sprawiedliwości zostało upoważnione przez rząd rumuński do zażądania wydania od rządu hiszpańskiego przez ministerstwo spraw zagranicznych dawnego ministra dworu Ernesta Urbariana, a od rządu jugosłowiańskiego dawnego inspektora policji Parisiana, ponieważ badanie okoliczności, związanych z zamordowaniem założyciela i przywódcy Żelaznej Gwardji dowiodło bezsprzecznie wspólny dawnego ministra dworu, który wyjechał wraz z

ankrótlem Karolem do Hiszpanji, jak również zbiegłego do Jugosławji inspektora policji.

Poza to specjalne komisje śledcze zarządziły zaarrestowanie całego szeregu dygnitarzy reżimu Karola. Między nimi znajduje się dawny minister bezpieczeństwa gen. Marinescu, dawny komendant żandarmerji wyższy prokurator wojskowy oraz dwaj oficerowie, którzy kierowali osobiście zamordowaniem Codreanu i jego zwolenników, inni pomagali przy tym czynnie, — względnie później sprzyjali zamordowaniu Codreanu.

Wielkie prace drogowe w protektoracie.

Berlin, 22 października. Rozpoczęte wielkie prace koło budowy dróg i szos automobilowych, prowadzonych są w dalszym ciągu na terenie protektoratu.

Jedną z najważniejszych arterji komunikacyjnych stała się wspaniała szosa samochodowa, prowadząca z Wrocławia do Wiednia, której odcinek długości 76 km. leży na terytorjum protektoratu.

Połączenie między Wiedniem a Wrocławiem uzyskuje się samochodem w przecią-

gu 3^{1/2}—4 godzin, czyli droga trwa o połowę krócej, niż przy poprzednim systemie drogowym. Poza tem będzie się w protektoracie budowało przejścia przez doliny, trzy w postaci mostów na wysokości do 56 m., poza tem inne jako wielkie tamy, o wysokości 28—35 m.

Droga automobilowa, idąca przez protektorat, będzie miała szerokość 28,5 m. Przy budowie jest obecnie czynnych 5000 robotników narodowości czeskiej.

Wielkie powodzie na terenie Pirenejów

(—) Berno, 22 października. Oberwanie chmury, które wyrządziło olbrzymie spustoszenia w Katalonji, spowodowało również olbrzymie szkody na francuskich terenach pirenejskich.

Według doraźnych oszacowań rządu francuskiego ogólna ofyra dotychczasowych szkód wynosi przeszło 1 miliard fr. W dolinie Tete zostało zniszczonych 60 domów, w tem 5 hoteli i jedno sanatorium. W Perpignan ewakuowano część ludności. 140 ciężko chorych zostało uratowanych ze szpitali w Perpignan przez personal z narażeniem życia. La Preste — powyżej Prat-de-Mollo, zostało zasypane. W Amelie-les Bains powódź zniszczyła 63 domy. W obu tych miejscowościach zagi-

nęło 25 osób. Arles-sur-Tech zostało kompletnie zrównane z ziemią. Zakłady elektrownie w Pas-de-Loup zostały zniszczone.

Tow. odbudowy Finlandji.

Helsinki, 22 października. Władze fińskie przystąpiły ostatnio do opracowania statutu dla towarzystwa odbudowy, którego zdemem byłoby wzmac budownictwo Finlandji na korzyść gospodarzy, pochodzących z części Finlandji na korzyść gospodarzy pochodzących z części Finlandji, odstąpionych Rosji sowieckiej. W pierwszym rzędzie chodzi o umożliwienie wysiedlonym rodzinom otrzymanie materiału budowlanego na kredyt.

Kara za dowóz żywności.

Madryt, 22 października. Z miasta La Linea donoszą, że pewien obywatel hiszpański został skazany na 14 dni więzienia za to, że usiłował przewieźć na teren Gibraltaru żywność z Hiszpanji.

Skolonizowanie terenów Amazonki.

Rio de Janeiro, 22 października. Po powrocie ze swej podróży po terenach położonych nad Amazonką, oświadczył prezydent Vargas przedstawicielowi Associated Press, że postanowił wypracować wraz ze swymi technicznymi doradcami plan eksploatacji tych okolic. Celem też omówienia zagadnień komunikacyjnych, celnych i żegluga na Amazonce, powołuje prezydent konferencję państw zainteresowanych w tem zagadnieniu, a mianowicie Wenezueli, Kolumbji, Peru, Ekwadoru i Boliwji. Myśli się również o zaproszeniu Stanów Zjednoczonych, które, jako konument wielu produktów terenów Amazonki, mogą być tem zainteresowane.

KRONIKA

Pozwolenie na przywóz derywatów arseno-benzolowych.

(pwp) Kraków, 22 października. Wśród ludności Generalnego Gubernatorstwa choroby weneryczne są znacznie rozszerzone. Jako środki do zwalczania ich mają przedewszystkiem zastosowanie preparaty arseno-benzolowe.

Niemiecki przemysł chemiczny produkuje szczególnie skuteczne środki lecznicze tego rodzaju. Aby umożliwić przywóz tych preparatów z Rzeszy do Generalnego Gubernatorstwa, upoważniono kierownika Wydziału Zdrowia Publicznego rozporządzeniem o zmianie i uzupełnieniu polskich zarządzeń o derywatach arseno-benzolowych do wydawania zezwoleń na przywóz.

Śmierć pod kołami wozu tramwajowego.

Kraków, 22 października. Parę dni temu zamieściliśmy krótką notatkę p. t. „Ważna sekunda”, w której zwracaliśmy uwagę publiczności na straszne skutki własnej nieostrożności na jezdni i lekkomyślne szafowanie własnym życiem. Dzisiaj niestety mamy potwierdzenie tej lekkomyślności w wypadku, który może będzie znamieną przestępą.

Dzisiaj o godz. 8.45, wyjechała Straż Pożarna, zezwana na ulicę Rakowicką, gdzie kobieta, około 30 lat, ze wsi Kielków Zaborzecze chciała przebiec przed tramwajem, dostała się pod koła i poniosła śmierć na miejscu. Straż miała za zadanie podnieść wóz tramwajowy, aby wydobyć nieszczęśliwą z pod kół, które ją zmiączyły zupełnie.

Pożar strawił 59 budynków.

Radem, 22 października. Po wielkim pożarze, który w powiecie Jędrzejowskim zniszczył przed niedawnym czasem 49 domostw właścicieli, ostatnio znowu w sąsiedniej miejscowości Tur-Górny, gmina Mierzwin, wybuchł pożar, który szybko się rozszerzył i w krótkim czasie strawił 59 stodół z tegoroczn. zbiorami, 32 stalnie i dwa domy mieszkalne. Szkoda, wyrażona przez pożar, obliczana jest na 200.000 zł. Ofiar w ludziach nie było.

Według dotychczasowych dochodzeń pożar powstał skutkiem wyrzucenia gorącego popiołu przez jednego z mieszkańców wsi.

a następnie wyjechał w stronę fabryki. Zabięgał o pomoc dla robotników i ani mu w głowie myśleć o tej sprawie, której i tak nie będzie mógł tak szybko zużytkować. No, ostatnie moje słowo. 50 tysięcy.

— Zastanowię się nad tem. Muszę przynieść do domu skrzynkę z papierami, oglądnać dokumenty, a jutro, najdalej pojutrze dam panu odpowiedź.

— Dwa dni mogą poczekać. Ale ostrzegam pana, niech pan będzie ostrożny z Korabiowskim. Może pana wystawić do wiatru i zamiast forsy w kieszeni będzie pan miał kajdanki na rękach. I niech pan nie myśli, że my też damy się tak wystrychnąć na dudka. Zawsze mamy pana w szachu, a pan nas nie.

— Myśli pan o denuncjacji?

— Nie wiem, ale zawsze niech pan myśli o tem, że pan jest w gorszej sytuacji niż my. Ale nie będę dłużej czasu tracił. Oferuję panu 50 tysięcy i po odpowiedzię zgłaszam się pojutrze. Do widzenia.

Ryszard z należnymi honorami odprowadził gościa do drzwi. Z trudnością zachowywał równowagę umysłu. Był strasznie ucieszony z załatwienia całej sprawy, gdyż nie myślał, że pójdzie mu tak łatwo. Spodziewał się dużo mniejszej kwoty. Gdy drzwi zamknęły się za gościem, Ryszard w podskokach wrócił do pokoju. Zauważył sobie jakiegoś modnego fextrota. Teraz nareszcie nadeszła chwila wyzwolenia się z dotychczasowego nędznego życia. Będzie się bawił i używał. Będzie wybierał sobie najładniejsze kobiety. Co tam Marjetta! Z tego, co o niej słyszał wynikało, że ostatecznie może ją zdobyć, ale żenić się z nią! Teraz, kiedy

— Nie będziemy się spierałi o kilka tysięcy. A co do kosztów, to niech pan nie myśli, że ma pan do czynienia z frakerami. Wiemy dobrze, że pan weale samochodu nie kupował, tylko pan pożyczł się pod pozorem wypróbowania wozu, a ubrania pan ani jednego nie kupił. Wiecej panu był potrzebny kostjum kapielowy, niż smoking.

— Mielście więc szpiega w fabryce.

— A cóż pan myśli, czy przewidujący kupiec nie próbuje rozmaitych dróg do zdobycia towaru? Myśleliśmy, że uda się nam zdobyć te papierzyska na innej drodze, ale powiem otwarcie, że pan nas ubiegł, to znaczy wypełnił pan nasze polecenia weześniej, niż ten drugi, z którym mówiliśmy. Niechże więc pan mówi ostateczną cenę.

— Ja myślałem o... stu tysiącach.

— Ha, ha, ha, ha — śmiał się gość. — Sto tysięcy! Ostrożnie mój młody panie, bo umrę ze śmiechu. Czy pan wie, co to znaczy sto tysięcy? Przecież za tę kwotę nie potrzebowałibyśmy weale iść na tę drogę. Wystarczyło zapłacić wynalazcy i koniec...

— Niekoniecznie. Korabiowski zapłacił wynalazcy pół miliona, a poza tem obiecał mu procent od sprzedaży.

— No, jest pan dobrze poinformowany, ale to panu nie pomoże. Dają dwadzieścia tysięcy i koniec.

— Widzę, że będziemy musieli się pożegnać, kochany panie. Umówiłem się na popołudniu z Korabiowskim i sądzę, że z nim dojdę prędzej do porozumienia.

— Niech pan buja kogo innego Korabiowskim, a nie mnie. Korabiowski gotów cały dzień jak warjat po mieście,

Korabiowski był zrujnowany? Niema głupich. Marjetta może przynieść do niego na jakieś popołudnie, ale na tem koniec.

W tej całej radości istniała jednak jedna skaza. Gość Ryszarda wspominał o kimś drugim, który również starał się o zdobycie dokumentów. Ten drugi tak łatwo nie zrezygnuje z nagrody. Będzie pewno teraz chciał się dostać do jego mieszkania, spladruje je i łatwo odnajdzie skrzynkę pod tapczanem. Przez chwilę Ryszard stracił dobry humor. Wielka grałka zdawała się uciekać mu z przed nosa. Usiadł przy stole i zastanowił się. Trzeba było wyszukać jakąś kryjówkę. O wyniesieniu skrzynki nie można było marzyć, gdyż jego „przyjaciele” napewno obserwują jego mieszkanie.

Gorączkowo zaczął obmyślać plan schowania skrzynki. Wreszcie wyciągnął skrzynkę z pod tapczanu, wyjął z niej dokumenty, a na ich miejsce powkładał stare gazety, starannie opakowane w biały papier i powiązane sznurkami. Potem skrzynka powędrowała zpowrotem pod tapczan, a dokumenty Ryszard wyniósł do drugiego pokoju. Po chwili wyszedł stamtąd znowu uśmiechnięty i zadowolony. — No mogą szukać — szepnął do siebie.

Teraz już nie nie stało na przeszkodzie, aby wyjść na miasto. Ryszard pozamykał starannie pokoje, szafy i biurko, klucze włożył do jednej z szuflad niepozornej komódki w przedpokoju, zamknął ją także, wreszcie wyglądał na klatkę schodową i stwierdziwszy, że nie ma tam nikogo, wyszedł na schody, zamykając starannie za sobą drzwi mieszkania.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawanie kart żywnościowych

Kraków, 22 października. Stadthauptmann wydał następujące obwieszczenie w sprawie daniny od mieszkańców: Wydawanie kart żywnościowych.

Zapowiedziana w moim 72 obwieszczeniu z dnia 9 sierpnia 1940 r. kontrolę dopełniają we właściwym czasie obowiązku zapłaty daniny od mieszkańców przeprowadzi się przy wydaniu nowych kart żywnościowych, co przypuszczalnie nastąpi w dniu 24 października 1940.

Nowe karty żywnościowe zostaną wydane tylko tym osobom, które wykażą we właściwym biurze, że zapłaciły daninę od mieszkańców we właściwym czasie albo, że od zapłaty daniny są zwolnione.

Należy to wykazać w następujący sposób:

a) osoby obowiązane do płacenia podatku od wynagrodzeń (grupa d, § 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 27 czerwca 1940) mają przedłożyć potwierdzenie pracodawcy, że tenże przepisana daninę od mieszkańców potrącił i wpłacił w Kasie Miasta Krakowa. To potwierdzenie ma biuro zatrzymać i przelać Miejskiemu Oddziałowi Podatkowemu, który rzetelność potwierdzenia sprawdzi przy przeprowadzeniu kontroli zewnętrznej.

b) wszystkie inne osoby obowiązane do płacenia daniny (płatnicy grupy a, b, c i e, § 3, ust. 1 powyższego rozporządzenia) mają przedłożyć pokwitowanie właściwego Miejskiego Urzędu Obwodowego stwierdzające zapłatę zaliczki, którą należało uścić do dnia 10 września 1940 w wysokości połowy daniny rocznej.

c) osoby, które pobierają zasiłki z publicznych i charytatywnych instytucji opieki społecznej mają przedłożyć potwierdzenie właściwego Miejskiego Urzędu Obwodowego, że są zwolnione od płacenia daniny.

d) osoby, których zwolnienie od daniny opiera się na ust. 5 c mego obwieszczenia Nr. 72 z dnia 9 sierpnia 1940, mają przedłożyć orzeczenie zwalniające od daniny, wydane przez właściwy Miejski Urząd Obwodowy.

Wzywam niniejszym wszystkie osoby, zobowiązane do płacenia daniny, aby dopełniły obowiązek podatkowy najpóźniej do chwili wydania nowych kart żywnościowych, albo postarały się o przepisane dowody na to, że są od daniny zwolnione.

Na mocy ustawy (§ 3 ust. 3 rozp.) są od obowiązku zapłaty daniny zwolnione jedynie osoby zatrudnione w służbie publicznej władz Generalnego Gubernatorstwa, a będące obywatelami Państwa niemieckiego, członkowie ich rodzin, oraz członkowie Siły Zbrojnej, S. S. i Policji Niemieckiej, jak również członkowie Celnej Ochrony Granic. Te osoby otrzymają karty żywnościowe bez powyższych formalności na podstawie swych biur względnie za przedłożeniem swych legitymacji służbowej.

Wszyscy inni obywatele Państwa Niemieckiego są zwolnieni od daniny od mieszkańców jedynie wówczas, jeżeli wykażą, że płacą w Państwie Niemieckim podatek obywatelski. Tego rodzaju dowody mają być przedłożone biurom, które wydaje karty żywnościowe, w przeciwnym razie należy tych obywateli Państwa Niemieckiego obciążyć ewidencją i daninę im wymieścić.

Kupiona metryka nic nie pomoże.

(pwp) Kraków, 22 października. Do pewnej hurtowni w Bytomiu przybył w październiku ub. roku niejaki Bras z Krakowa, który pozdrawiał słowami: Heil Hitler i zakupił większą partię towarów — (nożyki do golenia, zapalniczki, kamienie do zapalniczek, brzytwy, noże kieszonkowe itp.). Towary te przemiecił do Krakowa i sprzedał je następnie żydom krakowskim. Jednym z głównych odbiorców był żyd — Keh z Krakowa, który też Brasowi dał do dyspozycji odpowiednie ilości marek niemieckich potrzebnych na dokonanie zakupów.

Urząd kontroli cel w Krakowie, otrzymawszy poufną wiadomość, wszczął drobiazgowo dochodzenia. Na podstawie tych dochodzeń przytrzymał żyda Berka Schwarza, żyda Arona Keh, obydwoje z Krakowa, oraz aryjczyka Jana Panzyga z Królewskiej Huty, którzy następnie odpowiadali przed sądem w Krakowie.

W trybie dowodowym ustalono następujące fakty: Schwarzbau kupił sobie za 100 zł. metrykę aryjskiego pochodzenia, a następnie na podstawie tej metryki wystąpił się w jakimś starostwie o przepustkę graniczną i w ten sposób podsztybił się pod aryjskie pochodzenie.

Udawał się on kilkakrotnie na teren Rzeszy w celu zakupu towarów i przemycania ich następnie bez opłat celnych na teren Generalnego Gubernatorstwa. Sąd stwierdził, że przemycano w ten sposób z terenu Rzeszy na teren Generalnego Gu-

bernatorstwa towary wartości około 30.000 marek niemieckich. Kwota rzeczywista była z pewnością jeszcze wyższa. Marki niemieckie, potrzebne do zakupu towarów, zakupowali żydzi na czarnej giełdzie i wywozili następnie te kwoty bez pozwolenia dewizowych na teren Rzeszy.

Za wielokrotne przestępstwa dewizowe w połączeniu z wielokrotnym uszczupleniem opłat celnych skazał sąd w Krakowie, mając na uwadze szczególnie ciężki wypadek wykroceń dewizowych, żyda Berka Schwarza na łączną karę dwóch lat i 8 miesięcy ciężkiego więzienia, żyda Arona Keh na łączną karę 2 lat i 6 miesięcy ciężkiego więzienia, oraz zwrotu wartości w wysokości zł. 10.000. aryjczyka Jana Panzyga, który żydom tym w ich ciemnych interesach był pomocny, na karę więzienia 1 roku i 3 miesięcy, włączając do tego karę już dawniej jemu wymierzoną.

Ponadto skonfiskował sąd u Schwarza 1.782 marki niemieckie, u Keha 200 zł. i pewną ilość złota, u Panzyga 100 marek niemieckich, oraz 415 zł.

Na tem samym posiedzeniu sądu skazany został Jan Stawicki z Krakowa na karę 10 miesięcy więzienia i konfiskatę kwoty 500 zł. Oskarżony ten otrzymał od pewnej kobiety polecenie zamiany 210 marek niemieckich. Stawicki zamienił te pieniądze na czarnej giełdzie i „zapomniawszy” zwrócić wymienioną kwotę.

Rejestracja aparatów i przyrządów filmowych.

Kraków, 22 października. (pwp) Stosownie do rozporządzenia z dnia 18 października 1940 r. mieszkańcy Generalnego Gubernatorstwa obowiązani są do zgłoszenia wszelkich przyrządów do oświetlania filmów, do wyświetlania filmów, jak również wszelkich filmów wąsko- i normalnotamowych, zarówno naświetlonych, jak i nie-naświetlonych, przeznaczonych do naświetlania, względnie projektowania ruchomych obrazów najpóźniej do dnia 20 listopada 1940 r. w oddziale Oświaty Ludowej i Propagandy przy Urzędzie właściwego szefa dystryktu.

Przedmioty, podlegające zameldowaniu, mogą być drogą pisemnego zarządzenia oddziału Oświaty Ludowej i Propagandy przy urzędzie Generalnego Gubernatora na rzecz Generalnego Gubernatorstwa skonfiskowane. Kto nie dokona na czas zameldowania, względnie dokona zgłoszenia tylko częściowego, lub usiłuje uchylić się od konfiskaty, będzie karany.

Ogrody działkowe w Krakowie.

Kraków, 19 października. (Jo) Ubiegły sezon wykazał, że Towarzystwo Ogrodów Działkowych odniosło pełny sukces, wykazując na licznych nowych terenach dodatkowe Ogrody Działkowe.

Działkowcy tych ogrodów mieli możliwość przekonać się, że praca w tych ogrodach przynosi nie tylko pożytek materialny, lecz do pewnego stopnia stanowi przyjem-

ność i rozrywkę. To też Kierownictwo Ogrodów działkowych zamierza w dalszym ciągu organizować nowe Ogrody Działkowe, aby umożliwić szerokiemu ogółowi korzystanie z dobrodziejstwa wypływającego z posiadania takich ogrodów.

Kierownictwo przystąpiło już do rozdziału działek dotychczasowych, oraz nowych. Osoby ubiegające się o działki, winny w tym celu zgłaszać się stosownie do swego zamieszkania:

- 1) W obrębie dzielnicy „Dębni” u kierownika Filii Ogrodów Działkowych p. Andrzeja Orszańskiego ul. Różana 19.
- 2) W obrębie dzielnicy „Grzegorzki” u kier. p. Adama Mietki, Żółkiewskiego 15.
- 3) W obrębie dzielnicy „Krowodrza” u kier. p. Władysława Maciarza, ul. Raclawicka 65 (Fort Nr. IX).
- 4) W obrębie dzielnicy „Płaszów” u kier. p. Stanisława Rokity, ul. Saska 11.
- 5) W obrębie dzielnicy „Podgórze” u kier. Ekspozyt. Ogrodów Działk. p. Ksawerego Kowalkowskiego, ul. Limanowskiego 2 (Zarząd Miejski).
- 6) W obrębie dzielnicy „Zwierzyniec” u kier. Ekspozytury Ogrodów Działk. p. Franciszka Woltyńskiego, ul. Król. Jadwigi 78.
- 7) Na terenie śródmieścia w biurze kierownictwa Ogrodów Działkowych ul. Lubicz (Bhnhofstrasse) nr. 23.

Czynsz dzierżawny wynosi rocznie od działki mierzącej do 300 m. kw. — 6 zł, od działki powyżej 300—400 m. kw. — 8 zł. Działki ewentualnie większe od 400 m. kw. 10 zł. Ponadto placą działkowcy tytułem dodatku administracyjnego kwotę zł. 2.

Z KRONIKI ZAŁOBNEJ. Społeczeństwo krakowskie straciło znowu dwie wybitne osobistości, dobrze znane szczególnie w kołach naukowo-pedagogicznych. Zmarł mianowicie prof. dr Fryderyk Pape, emerytowany dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, w wieku 84 lat. Pogrzeb odbędzie się we środę dnia 23 bm. o godz. 10 rano, po nabożeństwie w kościele Najśw. Salwatora na Zwierzyńcu. Poza tym zmarł również emerytowany profesor gimn. św. Anny S. Meyer w wieku 75 lat. Pogrzeb s. p. prof. Meyera odbędzie się we środę 23 bm. o godzinie 5 popołudniu z kaplicy ementarza rakowieckiego.

(Jo) ADRESY APTEK dyżurujących dzisiejszej nocy w Krakowie. Krowodrza 74, tel. 149-56; Adolf Hitler Platz 22, tel. 137-04; Gertrudy 1, tel. 136-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierza Wielkiego 78, tel. 154-55; Szczępańska 1, tel. 104-02; Senatorska 5, tel. 135-78; Lubicz 7, tel. 121-82; Brodzińskiego 1, tel. 221-80.

STAN WODY NA WIŚLE wynosił w dniu 22 października w Krakowie minus 274, w Zawichoście plus 99.

(Jo) PRZEJECHANY PRZEZ SAMOCHÓD. Wczoraj popołudniu został przejechany przez samochód na ul. Dunajewskiego Jan Bochenek, ślusarz bez zajęcia, zam. przy ul. Gipsowej 1, doznając ran ciężkich na głowie. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia, został przewieziony do szpitala św. Łazarza.

(Jo) SAMOBÓJSTWO ZAPOMOCĄ MORFINY. Przy ul. Kolberga popełniła samobójstwo Margareta Rut przez zażycie większej ilości morfiny. Przewieziona do szpitala zmarła. Powodu samobójstwa nie ustalono.

(Jo) WŁAMANIA. W dniu 20 bm. dokonano włamania do warsztatu szewskiego przy ul. Dietla 59, skąd skradziono większą ilość butów i skór, wartości około 2.500 zł. W dniach od 19—20 bm. dokonano włamania do hurtowni sztucznej biżuterii przy ul. Dietla 44 i skradziono sztuczna biżuteria wartości około 15.000 zł. Policja przeprowadza dochodzenia.

ZE SPORTU.

Niemcy biją Bułgarię w piłce nożnej 7:3 (3:2).

Monachjum, 22 października. W niedzielę został rozegrany w Monachjum międzypaństwowy mecz piłkarski Niemcy—Bułgaria, który zakończył się zwycięstwem Niemiec w stosunku 7:3 (3:2). Drużyna niemiecka wystąpiła w składzie: Klodt, Streitle, Moog, Kupfer, Goldbrunner, Mammel, Lehner, Walter, Conen, Sing i Gärtner. Z drużyny niemieckiej najlepiej grał Conen, który strzelił 4 bramki, poatem bramki zdobyli: Gärtner, Kupfer i Lehner. Dla Bułgarów bramki strzelił Afimoff (2) i Antanoff.

W drugiej połowie gra była bardzo ostra, dwóch Bułgarów kontuzjonowanych, a mianowicie Nikolajeff i Sogranoff, opuścili boisko. Sędziował Węgier Kiss, publiczności zebrano się 35.000 osób.

Mecz tenisowy Niemcy—Japonia, rozegrany w Tokio, zakończył się zwycięstwem Japończyków w stosunku 3:1.

WIM
czyści wszystko

Wim — uniwersalny środek do czyszczenia i szorowania jest niezastąpiony dla gospodyni. Czyści metale, szkło, porcelanę i drzewo. Dzięki zawartości mydła nadają się Wim do mycia rąk.

Tani i praktyczny. Zastępuje mydło.

WYROB FIRMY SCHICHT

SZCZURY
gina radykalnie po użyciu PASTY PHOSPHORATA wyrobu E. Matuli do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. 3494k

PRECELKI
Gurgula w torbach kauch pergaminowych, najlepsza przekaska do piwa, wódki, herbaty. 3493k

RANY
ropienia, róże — leczy KAMPHENOL - MATULI do nabycia we wszystkich aptekach. 3496k

REUMATYZM
nerwobóle leczy tylko SAPOMENTHOL MATULI niezbędny przy grypie, do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. 3497k

SENZACJA!
Wymiana płyt gramofonowych: Florjańska 29/5, 38283

TYLKO NIEMIECKIEGO
Biura — Adolf Hitler - Platz 32, I p. — wydanie Twoje podanie, list, oferta naprawę wzorowo. Mówią po polsku. 38150

KUPIMY

- 1) Kowalski młot sprężynowy spadający (błojnik od 150 do 300 kg).
- 2) 5 kowalski kowalskich (od 75 do 100 kg).
- 3) spawarka elektryczna 180 Amp i wyższej, do sieci 330V.
- 4) 4 śrubokręty ślusarskie równoległe średniego typu.

FIRMA „STAL”, JĘDRZEJÓW, 11-go Listopada 41.

Baczość 5535k

Rolnicy i Ogrodnicy!

Ważne wskazówki, dotyczące zakładania i uprawy sadów i drzew owocowych, znajdujące w wydawnictwach:

Miesięcznik „Sad i Owoc”, Tom I 20.—
Tom II 10.—
poszczególne numery tomi II i III 3.—
Podstawowe wytyczne dla właścicieli i kierujących sady 1.50
Projektowanie sadu 3.—
Zakładanie sadu 2.—
Pielęgnowanie sadu 3.—
Formowanie i przycinanie drzew owocowych 2.—
Sadownictwo karłowe 3.—
Uprawy agrestu i porzeczki 3.—

Wysyłka na zaliczaniem pocztowym.

SZKÓŁKI W BRONISZOWIE
Bronisław Gałczyński i Jan Śląski.
Broniszów, okręg krakowski. Poczta w m. Jędrzejów.

WĘGIEL

kupujesz stosownie do obwieszczenia z dnia 27 sierpnia w Krakauer Zeitung w miejscach wyznaczonych przez Wydział Gospodarki Węglem.

Krakauer, względnie Warschauer Zeitung drukują obwieszczenia stosownie do rozporządzenia G. G. z dnia 23 lipca 1940 roku w języku niemieckim i polskim.

Cena prenumeraty miesięcznej tylko 4 złote 80 groszy.

Zamawiając przez pocztę Krakauer Zeitung posługuj się Pocztowym Kontem Człk. Zeitungungsverlag Krakau-Warschau Nr. 624 Warszawa.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Obwieszczenie Starosty miejskiego
Dotyczy: nazw ulic.

W toku nadania niektórym ulicom m. Krakowa nazw niemieckich zarządzam co następuje:

Dotychczasowa polska nazwa	Niemiecka nazwa
1) Plac ćwiczeń wojskowych Błonia	Lange Wiese
2) Ul. Karmelicka — przejście przez Plac Inwalidów — ul. Wybickiego i ul. Podchorążych aż do końca ul. Bronowickiej	objęte jedną nazwą Reichsstrasse
3) Ul. św. Marka	Markusstrasse
4) Ul. św. Tomasza	Thomasstrasse
5) Ul. Reformacka	Klosterstrasse
6) Ul. Pijarska (za Bramą Florjańską)	Basteistrasse
7) Ul. Gołębia	Murnerstrasse
8) Ul. Olszowskiego	Celtisstrasse
9) Ul. Jagiellońska	Mattheustrasse
10) Ul. Stolarska	Tischlerstrasse
11) Ul. św. Krzyża	Hans von Kuimbackstrasse
12) Plac św. Ducha	Theaterplatz
13) Ul. św. Gertrudy	Gertrudenstrasse
14) Ul. Podzamcze	Unter der Burg
15) Ul. Bernardyńska	Bernhardinerstrasse
16) Ul. Grodzka	Am Wall
17) Rynek Kleparski	Klöppermarkt
18) Ul. Paderewskiego	Zeile
19) Ul. Asnyka	Grabenstrasse
20) Ul. Wróblewskiego	Am Farnkhans
21) Ul. Żuławskiego	Bogenstrasse
22) Ul. Krótka	Kurze Strasse
23) Ul. Szymanowskiego	Parkstrasse

Kraków, dnia 21 października 1940.
Der Stadthauptmann
Schmid

„UNIVERSAL”

MATERIAŁY BUDOWLANE

RAKÓW | WARSZAWA
Starowiślna 28 | Żurawia 24a
129-37 | Telefon 815-22

„TECZA”

CHEMICZNA PRALNIA I FARBARNIA

Czuści - farbuc: ubrania, suknie, uniformy itd.

Wszystkie FIBLE przyjmują ponadto wszelką bieliznę do prania

TERRAZO stale na składzie

L. STOFF Kraków, Starowiślna 28, Tel. 107-09.

Szprychy Łańcuchy CENTRA Nadeszły BATERIE Części „HURTOCENTRALA” WARSZAWA. SENATORSKA 28/30. TEL. 672-31 Sprzedaż wyłącznie hurtowa

Wolne posady ZARÓBEK bardzo dobry... DZIEWCZYNA inteligentniejsza, czysta, pracowita... OKAZJA! Dom nowobudowany, peńnikomfortowy, siedmio-pokojowy...

MANICURYSTKA trwała, wodna - sznoka posady... ZDOLNY BUCHALTER ROLNY praktyka, polski, niemiecki, przyjęcie posada koło Krakowa... SZAFY kombinowana sprzedam. Stara Olsza, Wolności 40...

KUPUJE noszoną garderobę męską, płace najwyższą cenę... GARDEROBE męska, bielizna, obuwie zakupuje STALE CHRZEŚCIJAŃSKI SKIEP... KUPUJE maszynę krawiecką większą do kraja i obracania...

POSZUKUJE pracownika krawieckiego na duże sztuki... SZUŻACA w średnim wieku, na skromnych warunkach... POTRZEBNE dwie dziewczyny do Restauracji „Turytacznej”...

MAGISTR (stra) farmacji przyjmie aptekę... KUPIE okazjynie meble w dobrym stanie... KUPIE maszynę krawiecką większą do kraja i obracania...

POSZUKUJE spedytora na kierownika filij Lublin, Białystok i Kłobuck... KUPIMY motor 12-konny na ropę, wytworzący parę o pojemności 10 m³... ROWER męski, nowy, marki „Zucnik”...

SZUŻACA dobrze gotująca, potrzebna, Tochowicz, Mały Rynek 4... POMOCNIKÓW KOMINIARSKICH czterech zdolnych wynagrodzenie procentowe... DOZORCA bezdzierżawy, wymagana znajomość ogrodnictwa...

POSAD poszukują GOSPODYNI z dobrem gotowaniem, inteligentna, uczciwa... KUPIE wszelkie znaczki pocztowe „Filatelia” Kraków... SPRZEDAŻ nieruchomości

INŻYNIEROWIE rolnictwa mażeniństwo poszukują pracy... KAMIENICA jednopiętrowa, kanalizacja, wodociąg, elektryczność... WYRWICZ 2842k

MŁODA bardzo zdolna, wspaniała do nęmemwienia lub ięjkiolwiek innej... PARCELA budowlana - 20 metrów frontu przy tramwaju... WYRWICZ 38371

PROSTEK OD BOLEU GŁOWY Nowalska stosuje się również przy PRZEZIĘBIENIU GRUPIE KATARZE

PODWÓJNA MIŁOŚĆ romantyczna powieść pióra Marceli d'Arle ukazała się w tomie 4-tym wydawnictwa CO MIESIĄC POWIEŚĆ Wszędzie do nabycia. Cena 1 zł

KUCHENKI ELEKTRYCZNE 33. - ŻELAZKA, pieca, poduszki, suszarki fryzjerskie, nagrzewacze karbowe... KŁODRA pnełowa jedwabna, 2 czarne szaliki, welon do żalobu...

WAGI aptek, zlotników, laboratorium, handlu, przemysłu i lampry elektrycznej... TON MALARSKI (GLINKA) w kawałkach, do stawania natychmiast wagonowo...

„UNDERWOOD” „REMINGTON” do pisania okazjynie sprzedaję... DREWKO OWOCOWE zdrowe, doboru w odmiany... NOCLEGI Wielopole 5/5, 37564

LEKARZY WYNAJME dwa duże pokoje, srodmieście, na ordynacji... WOLNY umeblowany pokój, wejście z klatki schodowej... NOCLEGI solidnym: Krowoderska 55/1, 38293

KAWALER, były urzędnik, przytoczny, szlachetny, bez analogów... MŁODA, skromna, materiałnie niezależna... SZUKAM pokój lub pokój z kuchnią w Podgórzu...

POKOJU umeblowanego poszukuje urzędnika pocztowa od 1 listopada... SZUKAM mieszkanie pełno komfortowe - 2-3 pokoi, z garażem lub bez... MŁODY człowiek Niemiec poszukuje komfortowego pokoju...

ARTYSTYCZNA TKALNIA oczyścił chemizantem, farbuje, przerabia wszelką garderobę... NA SEZON JESIENNY wykonuje: płaszcze, wierzchy na futra, palt, zarzutki, kostjomy, ubrania... WSZYSTKIE artykuły dentystyczne...

UNIEWAŻNIAM zgubione dowód osobisty, wystawiony przez Urzęd. Legitymacji Kongregacji Kupieckiej w Krakowie... JASNOWIDZ LURAND! przeprowadzi w rozmaitych sprawach... NIEMIECKI, franc., angielski, początki, koresp., literatura...

POZUKUJE dzierżawy kiosku tytoniowo - spójzywego, lokalu na cukiernię... ZDANOWICZOWA Woronika zgłosił się: „Hotel Euro-peijski”... ZGUBIONO 21. X. teozkę, z książką med.: Bąszcowa Szpitalna...

CO grają w kinach? Kinoteatr „Wanda” Kraków, ul. św. Gertrudy 5 wyświetla do czwartku, dnia 24 października br. film p. t.: KOMISARZ FORST

FORST SZORUJE I CZYSZCZY WYRÓB FABRYKI „DOBROLIN” Wszędzie do nabycia. Cena 1 zł